

haveren bor og driver Virksomhed i det Land, paa hvis Mønt Gælds brevet lyder. Reglen tager særlig Sigte paa negotiable Gældsbreve, hvor det er vigtigt at have en let haandterlig Regel. Man har haft under Overvejelse kun at lade Formodningen gælde for disse, men har dog — navnlig for ikke at gøre Bestemmelserne for komplicerede — foreslaaet den samme Regel for alle Gældsbreve. Ved ikke-negotiable Gældsbreve — med Hensyn til hvilke hele Spørgsmaalet iøvrigt næppe er videre praktisk — kan Formodningen lettere tænkes afkræftet end ved negotiable Gældsbreve.

I Tilfælde af Fordringshavermora finder Hovedreglen i 1ste Stykke Anvendelse. Tab ved, at den aftalte Mønt stiger i Kurs, kan Skyldneren undgaa ved enten at anskaffe den fremmede Mønt eller at deponere det Beløb, hvormed han kan frigøre sig i Henhold til Lov af 16. Februar 1932.

Naar 1ste Stykke ligesom Veksellovens § 41, 1ste Punktum taler om „Værdien“ og ikke — som i den norske Tekst — „Kursen“, er det dels for at gøre det klart, at saadanne „nominelle“ Kurser, som fastsættes under særlige Forhold, ikke kommer i Betragtning, dels fordi der i Løbet af samme Dag kan gælde flere Kurser. I Almindelighed vil den officielle Dagskurs dog være afgørende, hvorfor man i 2det Stykke bruger Udtrykket „Kursen“.

Den i 2det Stykke indeholdte Regel er i det finske og svenske Udkast affattet noget anderledes end i det danske og norske, uden at der dog tilsigtes nogen Realitetsforskel.

Den i Paragraffens 3die Stykke foreslaaede Regel, hvorefter det i visse Tilfælde ikke paa hviler Skyldneren at erstatte Kurstab, stemmer med almindelige Retsgrundsetninger, jfr. Købelovens § 24.

Veksellovens § 41, 4de Stykke indeholder en Formodningsregel om det Tilfælde, at Vekslen lyder paa en Mønt, der har samme Benævnelse i flere Lande. Naar man ikke i Udkastet har foreslaaet en tilsvarende Regel, skyldes det navnlig, at Formodningen om, at der sigtes til Betalingsstedets Mønt — hvilken Formodning i Almindelighed maa

have Gyldighed ligesaa vel for Gældsbreve som for Veksler — i hvert Fald ikke kan gælde for Pantebreve i fast Ejendom.

Til § 8.

Ved Stiftelse af Gældsbrevsforhold, navnlig Laan, vil Skyldneren ofte paa Forhaand være den svageste Part i Forholdet. Dette gælder ikke mindst, naar han staa over for en Institution som Fordringshaver, f. Eks. en Bank. Denne vil i ensartede Forhold anvende de samme, trykte Formularer, saaledes at det, naar det ikke drejer sig om Engagementer af mere speciel Art, vil være vanskeligt for Skyldneren at faa Indflydelse paa Affattelsen af de nærmere Betingelser. Han maa finde sig i, at disse ensidig fastsættes af Fordringshaveren, hvorved denne faar Mulighed for i Aftalen at optage Vilkaar, der vil kunne virke ubilligt over for Skyldneren. Der findes nu vel i Aftalelovens 3die Kapitel forskellige Regler, der giver Domstolene Adgang til i visse Tilfælde at tilsidesætte Aftaler, der indeholder ubillige Bestemmelser. Men de vil kun i de færreste Tilfælde kunne anvendes til at beskytte Skyldneren i de omhandlede Forhold. Der tiltrænges her en almindelig Regel om, at en iøvrigt gyldig Betingelse kan tilsidesættes, saafremt den i det enkelte Tilfælde vilde medføre ubillige Resultater. En saadan Bestemmelse, hvis Anvendelse beror paa et Skøn, bør dog af Hensyn til Sikkerheden i Forretningslivet begrænses til at omfatte klare Tilfælde. Den i Udkastet foreslaaede Regel rammer derfor kun Tilfælde, hvor Anvendelsen af en Bestemmelse i et Gælds-brev vilde være ligetrem utilbørlig eller klart stride mod god Forretningsskik. Medens en Løftegiver, naar Bestemmelsen om Udnyttelse i Aftalelovens § 31 kommer til Anvendelse, overhovedet ikke er bundet ved den af ham afgivne Viljeserklæring, hjemler den her foreslaaede Regel, at Domstolene kan nøjes med delvis at tilsidesætte den paa-gældende Bestemmelse i Gælds brevet.

Saaledes som Reglen er affattet, vil Skyldneren i Almindelighed først kunne gøre den gældende, naar Anvendelsen af Gælds-brevsbestemmelsen bliver aktuel; men det